

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu: Historia narodów ZSRR w latach 1917–1991
2. Kod przedmiotu: 18-HNZSRR-23Wsch2
3. Rodzaj zajęć: obowiązkowe
4. Kierunek studiów: Wschodoznawstwo
5. Poziom studiów: I stopień
6. Profil studiów: ogólnoakademicki
7. Rok studiów: II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: 30 godzin ćwiczeń
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. UAM dr hab.. Marek Figura, figura@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: Celem zajęć jest przedstawienie Studentom węzłowych zagadnień z Historii Związku Radzieckiego od przewrotu bolszewickiego i powstania RFSRR do rozpadu ZSRR. Zgodnie z tradycją historiograficzną dzieje ZSRR rozpatrywane będą według podziału na okres międzywojenny, udział ZSRR w II wojnie światowej, kwestie budowy ustroju komunistycznego i tzw. rozwiniętego socjalizmu. Ponadto akcent jest położony na wewnętrzny rozwój kraju, jego społeczeństwa, kultury, kwestie narodowościowe i gospodarcze.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
HOP_1	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu historii Związku Radzieckiego w okresie od przewrotu bolszewickiego do jego rozpadu w 1991 r.	K_W01
HOP_2	Zna i rozumie znaczenie istnienia imperium ZSRR na obszarze Europy Wschodniej i Azji dla dziejów tego obszaru w XX wieku, dla kształtowania nowoczesnych narodów i państw.	K_W06
HOP_3	Potrafi postawić właściwe pytania dotyczące istotnych zagadnień z Związku Radzieckiego, wskazać na najważniejsze źródła i literaturę oraz zaplanować przedstawienie ich w formie referatu lub prezentacji	K_U01, K_U07, K_U08
HOP_4	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i samodzielnego planowania uczenia się	K_K01, K_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Cztery kolory rewolucji: czerwony, zielony, biały, czarny	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Aspiracje niepodległościowe narodów Rosji: rewolucja ukraińska, Białoruska Republika Ludowa, Federacja Kaukaska, radziecki Turkiestan.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Konstytucja RFSRR i ZSRR.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Radziecka polityka narodowościowa – od zakorzenienia do rusyfikacji.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Kultura radziecka okresu międzywojennego od futuryzmu i konstruktywizmu do socrealizmu.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4

Budowa komunizmu – polityka industrializacji i kolektywizacji rolnictwa. Archipelag GUŁAG	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Wielka Wojna Ojczyźniana 1941-1945: chronologia. Wielka koalicja. Rola frontu wschodniego w Europie i zaangażowanie ZSRR na Dalekim Wschodzie.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Teheran-Jałta-Poczdam. Hegemonia ZSRR w Europie Środkowo-Wschodniej.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Eksport Rewolucji. Zimna wojna. Kominform. Rewolucja w Chinach, wojna w Korei i Wietnamie.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Śmierć Stalina – odwilż. Procesy rehabilitacji i rozliczeń w literaturze i filmie	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Radziecka literatura powojenna, film, sztuka. Samizdat.	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Mit wielkiej wojny ojczyźnianej	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Kwestia budowy tzw. rozwiniętego socjalizmu	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Pierestrojka i postanie ruchów narodowych	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4
Gorbaczow i Jelcyń – federacja vs. suwerenność – rozpad ZSRR	HOP_1, HOP_2, HOP_3, HOP_4

5. Zalecana literatura:

- Anisimow J., *Historia Rosji. Od Ruryka do Putina. Ludzie, daty, wydarzenia*, Warszawa 2017.
- Applebaum A., *GUŁAG*, Warszawa 2005.
- Applebaum A., *Czerwony głód*, Warszawa 2018.
- Heller M., *Historia Imperium Rosyjskiego*, Warszawa 2002.
- Hrycak J., *Historia Ukrainy 1772–1999. Narodziny nowoczesnego narodu*, Lublin 2000.
- Pichoja R.G., *Historia władzy w Związku Radzieckim 1945-1991*, Warszawa 2011.
- Serczyk W. A., *Historia Ukrainy*, Wrocław 2004.
- Smaga J., *Narodziny i upadek imperium. ZSRR 1917 – 1991*, Kraków 1992
- Smaga J., *Rosja w XX stuleciu*, Kraków 2002.
- Szybieka Z., *Historia Białorusi 1795–2000*, Lublin 2002.
- Wisner H., *Litwa. Dzieje państwa i narodu*, Warszawa 1999.
- Witczak J. K., *Historycy rosyjscy wobec rewolucji bolszewickiej*, Toruń 2012
- Yekelchik S., *Ukraina. Narodziny nowoczesnego narodu*, Kraków 2009.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	

Inne (jakie?) -	
Obserwacja aktywności na zajęciach	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu			
	HOP_1	HOP_2	HOP_3	HOP_4
Egzamin pisemny				
Egzamin ustny				
Egzamin z „otwartą książką”				
Kolokwium pisemne				
Kolokwium ustne	X	X	X	X
Test				
Projekt				
Esej				
Raport				
Prezentacja multimedialna		X	X	X
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)				
Portfolio				
Inne (jakie?) -				
...				

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	15
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomite opanowanie faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Umiejętność sformułowania zwartej wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r., będącej świadomą refleksją w bardzo dobrym języku naukowym. Bardzo dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Pełna frekwencja na zajęciach.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobre opanowanie faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Umiejętność sformułowania zwartej wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r., będącej świadomą refleksją w dobrym języku naukowym. Dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dobry (db; 4,0): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Umiejętność sformułowania wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r., będącej świadomą refleksją w poprawnym języku naukowym. Dobra znajomość podstawowej literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): dobre opanowanie faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Umiejętność sformułowania wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r., w poprawnym języku naukowym. Znajomość podstawowej literatury przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): elementarne opanowanie faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Umiejętność sformułowania poprawnej językowo wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r. Elementarna znajomość literatury naukowej przedmiotu. Frekwencja na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieznajomość faktografii z zakresu historii ZSRR do 1991 r. Nieumiejętność sformułowania poprawnej wypowiedzi na temat historii ZSRR do 1991 r.. Brak elementarnego rozeznania w literaturze naukowej przedmiotu.